

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Felhívás

Arad város és Aradmegye
magyarságához.

Elérkezettnek látjuk az időt, hogy Aradváros és Aradmegye magyarsága szervezkedjék s megalakítsa a Magyar Párt aradi és aradmegyei tagozatát. Abban a jóhiszemű feltevésben vagyunk, hogy az illetékes hatóságok — belátva a magyarság becsületes s hazafias szándékát — most már nem fognak nehézséget támasztani és kifogást tenni a mi szervezkedő gyűlésünk megtartásával szemben, amely nagygyűlés folyó évi február hó 28-ára lesz kérelmezve. A magyarságtól függ tehát a megszervezés. A Magyar Párt és minden romániai magyar ember, a román alkotmány és törvények keretein belül, sőt ezeknek védelme alatt kíván tevékenykedni politikai, erkölcsi s kulturai nagy érdekeinkben. Ezt nem tiltja senki és semmi s meg vagyunk arról győződve, hogy magyar volta és érzései miatt senkinek hántódása, vagy hátránya nincs, nem is lesz s illetékeiben ezért semmi károsodás nem ér.

Felkérjük ezért Aradváros és Aradmegye egész magyarságát, valláskülönbség nélkül, hogy mielőbb jelentkezzenek fölvételeire a Magyar Párt aradvárosi és aradmegyei tagozatába s állítsák ki az erre vonatkozó nyilatkozatot, azért, hogy megtudjuk s az országos központtal közölhessük, hogy Aradon és Aradnegyében hányan vagyunk magyarok, akikre az összetartó erő szempontjából számíthatunk s akik hajlandók arra is, hogy önkéntes adozatot hozzanak a Magyar Párt törvényes jogainak s kivánságainak megvalósítása érdekében. — Akinek nincs ideje a belépés iránt személyesen jelentkezni, az tudassa így levélben belépési hajlandóságát, vagy a direktorium alulírott tagjainak valamelyikével, vagy pedig e lap szerkesztőségével. Esetleg az illetőket megbízottaink felkeresik s utbaigazítást adunk a belépésre nézve. Fogadják őket szívesen s ne adjanak kitérő feleletet.

Magyar Testvéreink! Mire február 28-ika, a szervezkedés napja elérkezik, reméljük, hogy nem lesz senki, aki hiányzik a Magyar Párt tagjainak névsorából. Magyar üdvözet! Arad, 1926. január 14. A direktorium: Dr. Barabás Béla, Kintzig János, Zima Tibor, dr. Schütz Henrik, dr. Baross Lajos, Reinhart Gyula, Justh János, dr. Karácsonyi Sándor, Korossy György, dr. Olosz Lajos, Takácsy Miklós, Berczy Lajos főtitkár.

Két előkelő felbujtó a frankhamisításban

A budapesti rendőrség új nyomokon folytatja a vizsgálatot. — A franciák erőszakolják a nyomozás továbbfolytatását. — Hamis hírek Cuza professzor letartóztatásáról. — A hercegi soffőr leleplezi Windischgraetzet.

(Budapest, január 14.) A frankhamisítás ügyében nyomozó rendőrök és detektívek éjt-nappalá téve dolgoznak tovább, hogy részint a Bukarestben beszerzett, részint a franciák által szolgáltatott újabb adatok alapján világot derítsenek néhány olyan momentumra, amelyeket eddig nem sikerült konkrét formában leszögezni. Így újabb és újabb kihallgatások folynak a rendőrségen s ezek néhány olyan érdekes és eddig még ismeretlen részletre derítettek világot, amelyek most már csakugyan közelebb viszik a rendőrséget az ügy teljes befejezéséhez.

A hamis utlevelek.

Külön része a nyomozásnak az utlevelek ügyének tisztázása. Az eddigi megállapítás szerint ugyanis a frankhamisítók külföldi futárai és ügynökei valamennyien hamisított román utlevelekkel hagyták el az országot. Minthogy nem valószínű az, hogy ezek a fajvédőkhez közelellő emberek a bécsi emigránsok által vezetett nemzetközi utlevélbörzén szerezték be utleveleiket, kiterjesztik a nyomozást annak megállapítására is, hogyan szerezték ezek az emberek külföldi állampolgárságot igazoló, aláírva kiállított utleveleket. Az utlevelek ügyének tisztázásától feltétlenül még nagy eredményeket várnak a rendőrség, amennyiben, ha sikerül megállapítani, hogyan és milyen körülmények között jutottak Jankovichék és az olaszországi kiküldöttek a hamisított román utlevelekhez, világosság derül majd arra is, kitől kapták ezek az emberek a más névre szóló, de hivatalos pecsétekkel ellátott személyazonosság-igazoló okmányokat is.

Titkos levelezés a foglyok között.

A rendőrségre állandóan érkeznek a névtelen levelek, amelyek főképpen arra hívják fel a rendőrség figyelmét, hogy Windischgraetz kikkel érintkezett a legutóbbi időkben. Érdekes és szoros viszony fejlődött ki, — egyes levelek szerint — Windischgraetz s Gerő miszaki tanácsos között. A herceg a frankhamisítást megelőző héten Gerőnek egy cizellált arany cigarettatárcát adott ajándékba, „az ezermesternek” felírással. Érdekes különben, hogy mi az igazi oka annak, hogy a letartóztatottak közül hármat: Herta tábornokot Kurtz ezredest

és Rába hercegi titkárát a Markó-uccai fogházból a budai oldalon levő pestvidéki ügyészség fogházába szállították át. A vádhatóság ugyanis attól tartott, hogy a Markó-uccai fogházban, — mint ez már a Márffy-ügyben is történt — titokban levelezhetnek a foglyok és ezt a legéberebb vigyázat mellett sem lehet elkerülni. A pestvidéki ügyészség fogháza azonban hat ömeletből áll és a cellák elhelyezése teljesen kizárja azt, hogy ott egymással érintkezessenek. Dr. Sztrache Gusztáv főügyész ma átment a pestvidéki ügyész-

A soffőr leleplezi Windischgraetzet.

A frankhamisítást botrány egyik legérdekesebb vallomását Czeglédy István, Windischgraetz hercegi soffőre tette, aki elmondotta, hogyan akarták eltüntetni Kovács Gáspárt, a herceg komornyikját s mennyire reménykedett a herceg az utolsó pillanatig, hogy az ő neve kimarad a játékból.

— A palotában minden olyan titkozatossággal történt, — mondotta a soffőr — hogy a személyzet nem sejtethetett semmit. A herceg azokhoz, akikkel a frankügyben összeköttetésben állott, nem a saját autóján, hanem mindig autótaxi ment el. Én tehát őt sem a Retek-uccába, sem Nádosy országos főkapitányhoz sohasem vittem el. Egyébként is a hercegnek Lancia autója van, amelyben nincs válaszfal a soffőr és az utasok között, s így ha az autóban bárkivel is beszélgetett, mindent hallanom kellett volna. Az bizonyos, hogy az országos főkapitány többször volt vacsorán a hercegnél. Ezekben a vacsorákon a hercegen és Nádosyn kívül csak a szűkebb családi kör vett részt és vacsora után Nádosyval félrevonult a herceg, s ilyenkor kettesben beszélgettek. Nádosy mindig a maga hivatalos autóján jött és távozott a hercegi palotából. A legutóbbi hónapokban azután Windischgraetz herceg, ha beszélni akart Nádosyval, telefonon felhívta, valahol találkoztak és gyalogosan sétálva beszéltek meg dolgait.

„Kovács ur.”

— Amikor kipattant a frankhamisítás ügye és a lapok arról adtak hírt, hogy abban egy Kovács nevű ember is szerepel, a herceg és a hercegné Kovács Gáspár komornyikkal Kállodra utaztak vacsázatra. Két napig időztek ott,

ségre, hogy Rábát kihallgassa, néhány olyan momentumra vonatkozóan, amelyeket Windischgraetz még mindig tagad és amelyekre vonatkozóan csak a titkár adhat felvilágosításokat. Két fogházor között, sportruhában, szemmel láthatóan jókedvűen, füttyörészve ment le Rába Dezső a vizsgálóbíró szobájába. Hajts Lajos nyugalmazott tábornokot, a Térképészeti intézet volt igazgatóját is újra kihallgatták s a kemény, büszke katonát a vizsgálóbírótól kisírt szemekkel távozott a szuronyos örök között.

Eközben detektívek jelentek meg az országház-uccai palotában, ahol Kovács Gáspárt keresték. A komornyik nem volt otthon, de a detektívek így is megtartották a házkutatást, amely eredménytelenül végződött. Két nap után váratlanul megérkezett a herceg és ekkor már mindent tudhatott. Bizonyosság erre az is, hogy óvatosságból már nem engem rendeltek ki az állomásra, mint ahogy az szokás volt, hanem a herceg autótaxi jött be a déli vasútról az országház-uccai palotába. A csomagjait Hoffmann József portás vitte utána. Ekkor már detektívek cirkáltak a palota előtt is, akik Hoffmannt megszólították: „Ugy-e ne hűz ez a sok csomag Kovács ur?” A detektívek ugyanis azt hitték, hogy Kovács Gáspárral van dolguk. De Hoffmann elővette személyi iratait és igazolta, hogy nem Kovács Gáspár, hanem Hoffmann portás. Ezután történt, hogy Windischgraetz váratlanul magához hívattott.

— Nézze Czeglédy, — mondotta — a délutáni vonattal érkezik Kovács Gáspár. Maga kimegy érte a kocsihoz, de nem hozza ide, mert a rendőrség keresi. Nem akarom, hogy itt fogják el. Vigye el biztos helyre. Én azután majd a további lépéseket megteszem.

„Baj van! ...”

— Én azt ajánlottam a hercegnék, hogy Kovács menjen egy vendéglőbe és ott várja be a további eseményeket. A herceg azonban azt mondta, hogy ez nem jó tanács. Vigyem szüleim lakására, mondta, ahol rejtem el addig, míg a detektívek érte jönnek. Együttal informáljam szüleimet arról, hogy este nyolcig ne engedjék Kovácsot sehova és gondoskodjanak

arról, hogy kéznél legyen. Ha a detektívek megérkeznek. Végül pedig mondjam meg szüleim címét, hogy azt ő, a herceg is tudja. En haboztam és azt mondtam, hogy nem sodorhatom a szüleimet ilyen kellemetlen helyzetbe, amikor tudom, hogy Kovácsot a rendőrség keresi. Erre a herceg határozott hangon így válaszolt:

— „Kérem, ezt így beszéltük meg! Vigye nyugodtan szülei lakására. Senkinek nem lesz semmi baja!”

En csakugyan kimentem a köcsival a déllvasutra, ahol Kovács Gáspár vadászfegyverrel és táskával érkezett meg. Amikor az autóból ült, faggatni kezdett. A különben sunyi és alattomos komornyik hosszú fantasztikus mesébe kezdett, amely szerint ő vett hat darab francia ezrest, amelyekről kiderült, hogy hamisak és most bajba került. Ezért keresi őt a rendőrség. Kovácsot elvittem szüleim lakására, az Alsóerdősorra. Szüleim ott házmesterek. Figyelmeztettem őket, hogy vigyázzanak Kovácsra, mert a rendőrség keresi. Azután visszamentem a herceghez és jelentettem, hogy Kovácsot elhelyeztem. A herceg így szólt:

— „Baj van, Czeglédy. Megváltozott az eredeti program, a detektívek nem ma este mennek el Kovácsért, hanem csak holnap reggel. Mondja meg tehát a szüleinek, hogy addig vigyázzanak rá.”

En erre visszahoztam a szüleimhez és elmondtam nekik, hogy a herceg mivel fogadott. Azután elmentem anyósom Bezerédy-uccái lakására. Alighogy lefeküdtem, kopogtak az ajtón. Rába Dezső titkár lépett be. Nagyon izgatott volt, amikor beszélni kezdett.

— Gyerünk azonnal a herceghez, baj van, — szólt Rába. — A kegyelmes ur elfelejtette a maga szüleinek a címét. A detektívek érdeklődtek nála, hogy hol van Kovács, amire ő nem tudott pontos választ adni és azt mondta, hogy vagy a Felső- vagy az Alsóerdősor egyik házában rejtőzik. A herceg ur utasított, hogy magával mindenekelőtt nézzük meg azt, hogy Kovács még az alsóerdősori lakásban van-e?

— En Rábával elmentem szüleim lakására. Amikor a kapun csengettünk, apám jött ki és mindjárt ezzel fogadott: „Már itt vannak a detektívek. Házkutatást tartanak és Kovácsot elviszik.”

Czeglédy érdekes új adatai megvilágítják azt a tényt, hogy Windischgraetz herceg, de maga Rába titkár is az utolsó pillanatig reménykedtek abban, hogy sikerül magukról elterelni a gyanút és azt hitték, hogy Kovács Gáspár elfogatásával befejeződik az egész ügy.

Uj francia küldöttek Pesten.

A francia jegybank még mindig nagy sulyt helyez arra, hogy az ügy minden részletére világosság derüljön és ezért ma Budapestre érkeztek Colard Hostingue és Raimond Craviere, a Banque de France főfelügyelői, hogy Jules Emmerly főellenőrt támogassák budapesti munkásságában.

Két előkelő felbujtó a frankhamisításban

Windischgraetzot ma már hetször hallgatták ki és ugyancsak újra kihallgatták Nádasy Imrét is. A kihallgatásokat dr. Sztrache Gusztáv főügyész és Makkay Emil ügyész a lelnök végzik felváltva s a kihallgatásokon még jegyzőkönyvvezető sincs jelen, mert a jegyzőkönyvet is maguk veszik fel. A kihallgatásokról így semmi sem szivároghat ki. A sajtó egy része azt állítja, hogy a kihallgatások két azon előkelő személyiség kinyomozásával kapcsolatosak, akiket Rába Dezső említett Sztrache előtt. Ez a két előkelő személyiség hozta volna össze állítólag Windischgraetzot Nádasyval. Az ügyészség lépésről-lépésre halad előre a tényállás felderítésével s minden igyekezettel azon vannak, hogy a két előkelő személyiség szerepét tisztázzák. Az Esti Kurir, mint még meg nem erősített hírt közli, hogy a nyomozás Gömbös Gyula és Zadravetz István tabori püspök szerepét kívánja tisztázni. Zadravetz már annak idején elmondotta, hogy tudott a célról, de amikor az eszközöket megismerte, akkor a további közreműködést elhárította magától. Gömbösről ugyancsak megemlékezett a hivatalos jelentés, amely szerint a nyomozás során megállapították, hogy Gömbös a frankhamisításban szereplő néhány fiatal emberrel összeköttetésben állott és az egyik letartóztatott pedig vallomásaiban reáshivatózott.

A magyar külügyminiszter nyilatkozata.

A párisi Petit Parisien Budapestre küldött munkatársa beszélgetett Walkó Lajos ideiglenes külügyminiszterrel, akitől azt kérte, hogy világítsa meg diplomáciai szempontból a frankhamisítás ügyét.

— Ön is megállapíthatja. — mondotta Walkó — hogy egyhangú felháborodással itéli el a közvélemény néhány eltévelyedett ember megbocsájtthatatlan büncselekményét. Láthatta, hogy a magyar kormány nagy eréllyel fogott hozzá az ügy kibogozásához és biztosítja a bűnösök megbüntetését. Örömmel emelem ki a francia kormány és Clinchant követ hivatalos nyilatkozatait, amelyek hangsúlyozzák, hogy a magyar kormányt ebben a bűnygyben felelősség nem terheli. A kétes forrásokból táplálkozó párisi sajtó az izgalmas első hevében fantasztikumokat közölt, de ma már látja a helyzetet. Sajnálatos körülmeny az, hogy kevés francia lap tart állandó képviselőt Budapesten. A magyar kormány elismeri, hogy a frankhamisítás érintette Franciaország érdekeit, de reméljük, hogy intézkedéseinkre való tekintettel ez az incidens nem zavarhatja meg a két állam napról-napra javuló viszonyát.

— Magyarország most főképpen azon igyekszik. — mondotta még a külügyminiszter. — hogy számos állammal és főleg szomszédalval mindazokat a függő kérdéseket szabályozza, amelyek a háborúból származnak. Az utóállamokkal való megértésre irányuló óhajunk értékes eredménnyel

jár és eddig is az volt a kívánságunk, hogy ezek az eredmények minél szélesebb körűek legyenek.

Cáfolják Cuza professzor letartóztatását.

A Magyar Távirati Iroda kérést intézett az Orient-Radio-Rador román távirati irodához, hogy igaz-e az a hír, hogy Cuza tanárt is letartóztatták a frankhamisítás-

sal kapcsolatban. A MTI kérdésére a Rador lakonikus rövidségű sürgönyben válaszolt, amely szerint semmiféle politikai elfogatás nem történt és így Cuza-t sem tartóztatták le. Prágai jelentés szerint a kormányhoz közelálló Prager Presse megállapítja, hogy valótlán az a jelentés, amely szerint a kisantant kormányval lépést tettek volna az angol kormányval a frankhamisítás miatt.

Kinevezett községtanácsok Aradmegyében

A régi képviselőtestületek tovább működnek. — A városi községtanács kinevezése csak akkor történhetik meg, ha a közigazgatás érdeke kívánja.

(Saját tudósítónktól.) Ma jött meg a belügyminiszter rendelete a vármegyéhez arról, hogy a községi választások megtartásáig kinevezendő községtanácsok hol működhetnek. E rendelet szerint az ideiglenes községtanácsokat ki kell nevezni azokban a helységekben, amelyek több helységből olvadtak össze az új közigazgatási törvény rendelkezése folytán, vagy amelyek községeknél, illetve városoknak területében változás állott be. Ezeknek a helységeknek ideiglenes községtanácsait a vármegyei prefektus nevezi ki, míg a municipális városok községtanácsának kinevezése a belügyminiszterre vár. Azokban a községekben, amelyek területi változást nem szenvedtek, egyelőre tovább működnek a már korábban megalkotott képviselőtestületek mind addig, míg a választások megtartásával megalakulhat majd az új községtanács.

Aradmegyében több község van, amelyek területében változás állott be és amelyek képviselőtestületeit most kinevezés útján alakítják meg. A vármegye házában már folynak is a tárgyalások arra nézve, hogy az ideiglenes községtanács tagjai kik legyenek. Ugy tudjuk, hogy a prefektus már a legközelebbi napokban kinevezi ezekben a községekben a képviselőtestület tagjait. A ma érkezett miniszteri rendelkezés azt is kimondja, hogy azoknak a helységeknek is meg kell alakítani kinevezés útján a községtanácsait, amely helyeken ezt a közigazgatás érdeke úgy kívánja. A kormányrendeletnek erre az intézkedésére alapította Lázár Ágoston dr. alispán amaz előterjesztését, amely azt proponálja a prefektusnak, hogy nevezze ki az ideiglenes községtanácsokat azokban az aradmegyei községekben is, amelyek területi változást nem szenvedtek ugyan, de amelyekben a képviselőtestületek ma nem működnek, mert valamilyen indokból azok képviselőtestületeit és ezzel a községi önkormányzat jogát fölfüggesztették. Ilyen helység több is van Aradmegyében s egészen indokolt az alispánnak az a fölfogása, hogy az önkormányzathoz mégis csak közelebb áll, ha a polgároknak legalább kinevezés útján adnak beleszólási jogot a községi ügyek intézésébe, mint hogy csak a vármegye megbizottja gyakorolja a fölfüggesztett autonómia helyett a közigazgatás vezetésének jogát.

Amióta az új közigazgatási rendszert az aradi városházán

bevezették, a rövid idő dacára halottunk már kétféle is mértékadó helyről olyan kijelentéseket, hogy a város vezetőségének helyzetét erősen megnehezíti, hogy nem alakult meg a községtanács, amelyre pedig az egész új rendszer épül. Káros és hátrányos ez azért, mert a város mai vezetőire túlnagy felelősség hárul, amit meg kellene osztani a polgárság képviselőivel, de hátrányos azért is, mert a mélyebbre ható anyagi vonatkozású ügyeket a városházán nem intézik el éppen a felelősség nagysága miatt addig, míg a választott községtanács meg nem alakul. Ebben a helyzetben valóban megfontolandó Aradváros vezetői részéről, vajjon ne éljenek-e a ma érkezett miniszteri rendelkezéssel a jogával, amely a municipális városokra is kinevezendőnek mondja ki az ideiglenes községtanács tagjait, ahol ezt a közigazgatás érdeke megkívánja. — Mert ha a dolgok alapos mérlegelése után ez szükségesnek mutatkozik, úgy magának a város vezetőségének kell előterjesztést tenni a belügyminiszternek az ideiglenes községtanács megalakítására.

Marcus István

nyilatkozata a nagyváradi inspektorátus megszüntetéséről.

(Oradea-Mare, január 14.) Az Aradi Közlöny már jelentette, hogy a váradi színészeti felügyelőség megszűnik. Tegnap aztán Marcus István dr. színészeti felügyelő a szépművészeti miniszteriumtól azt az értesítést kapta, hogy az oradea-marei színészeti inspektorátust a miniszter megszüntette. A rendelet indokolást nem tartalmaz, csupán a megszüntetés tényét közli. Marcus dr. tudósítónknak ez ügyben kijelentette, hogy Lepadatu miniszter néhány hónappal ezelőtt említett neki arról, hogy az oradea-marei és chisinaui szépművészeti inspektorátusokat valószínűleg meg fogják szüntetni, mégis váratlanul érte ez az indoklás nélküli intézkedés. A miniszter annak idején azt is közölte, hogy az inspektorátusok megszüntetése csak költségvetési okokból van tervbe véve és pedig olyan formán, hogy a clujli inspektorátus egyelőre megmarad, amíg a Clujon felállított szépművészeti iskola beszerzése megtörténik. Ezek után a

Muji inspektorátus is megszűnne. Marcus dr. szerint ebben a feltűnő intézkedésben része lehet annak is, hogy ő művészeti kérdésekben több ízben ellenvéleményt fejtett ki. A magam részéről minden ténykedést beszüntetek — mondotta a felügyelő. — Szomorúan emlitem meg, hogy a román kultúra érdekében husz évig önzetlenül dolgoztam és most váratlanul, mint három gyermekes családapát elcsapnak állásomból. Soha többé nem lépek állami szolgálatba. Esetem tanulságul szolgálhat másoknak is. Az intézkedés ellen jogorvoslattal fogok élni, a kenyerem pedig ezeketán feleségemmel együtt, mint művész, a színpadon fogom megkeresni.

Jelentkezzenek a választók!

A vármegyében is megkezdik a választói névjegyzékek kiigazítását. — A főpolgármester nyilatkozik a lajstromok összeállításáról.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny beszámolt arról, hogy a belügyminiszter rendeletet küldött a város vezetőségéhez, amelyet arra utasít, hogy január hónap folyamán igazítsák ki a városi és vármegyei választásokon szavazásra jogosultak idején névjegyzékét. A mai nap folyamán megjött az erre vonatkozó rendelet a vármegyéhez is és ennek alapján Lázár Ágoston dr. alispán is megette az intézkedéseket, hogy a névjegyzékek kiigazításához a községek haladéktalanul kezdjenek hozzá, annál is inkább, mert a kiigazított névjegyzékeknek február elsejére el kell készülniök.

Robu János dr. főpolgármester ma nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársa előtt a kiigazítás módjáról.

— A törvény írja elő — mondotta a főpolgármester — hogy minden év januárjában ki kell egészíteni a községi és vármegyei választói névjegyzékét. Ezek a munkálatok most kezdődnek nálunk is és arra törekszünk, hogy most orvosoljuk azokat a panaszokat, amelyeket az előző névjegyzék ellen adtak be, de amelyeket mint eikészeteket, a törvényszéknek el kellett utasítani. Ezeket az elkésztéseket, ha most idejében jelentkeznék, módunk lesz felvenni a választói névjegyzékébe. A napokban hirdetményt bocsátunk ki, amelyben jelentkezésre szólítjuk fel a város polgárságának mindama tagját, akiknek választói jogosultságuk van, hiszen a város vezetősége személy szerint nem ismerhet mindenkit. De a jelentkezőkön felül hivatalból is igyekszünk minél tökéletesebbé tenni a választói lajstromát és ezért az állampolgárok listájából is kiírjuk a szavazati jogosultsággal bírókat.

A múlt esztendőben több ezer választó maradt ki a névjegyzékből egy félreértés miatt. A polgárság azt hitte, hogy akkor is rá ér kifogással élni a névjegyzék ellen, amikor a közszemlére való kitétel határideje eltelt. Kiderült, hogy a felszólamlásoknak a kitétel alatti tíz nap alatt van csak helye és így történt meg, hogy a szavazásra jogosultak ezrei maradtak ki Aradon a lajstromból.

Felhívjuk a polgárságot, hogy ezennel idejében jelentkezzenek a

városházán, a községekben pedig a jegyzői hivatalokban, hogy a mostani névjegyzékből ki ne maradjanak, mert minden valószínű-

sege meg van annak, hogy a legközelebbi községi és megyei választásoknál már az új névjegyzék alapján lesznek a szavazások.

Égő petróleumkutak.

Nagyarányu tüzkatasztrófa Campinában.

(Bucuresti, január 14.) Campinában tegnap kigyulladt a Romano-America társaság szondája. A tűz hamarosan tovább terjed, mert a szonda, amely óránként tíz vagon nyersolajat dob ki magából, éppen kitorésben volt. A vizsgálat szerint a tüzet az okozta, hogy a szonda a kitorés alkalmával köveket is dobott ki magából és valószínűleg az egyik kődarab a vasburkolathoz érve, szikrát fogott és meggyújtotta a

petroleum-gázt. A tűz változatlan hevességgel pusztít. A társaság szakértőket hivatott, akik alagut furásával igyekeznek a tűz fészket elérni és a moreni-i tűz lokalizálásához hasonlóan gáttat vetni a szondaégsnek. Ujabb jelentés szerint a lángban álló szondától egy kilométer távolságra levő Unirea-társaság szondája is kigyulladt és teljesen leégett. A kár rendkívül nagy.

Gazdát cserélt egy aradi nagyvállalat.

Tizenkét millióért eladták az Aradvidéki Fatermelő összes részvényeit. — A Mairovitz M. és Fiai cég kezébe került a kisjenői és a csermői erdőgazdaság.

(Saját tudósítónktól.) Nagyszabású erdőipari tranzakció fejeződött be ma Aradon. Ennek eredményeként gazdát cserélt a vármegye két jelentős erdőbirtokának kitermelési joga, amely a nagyértékű fölszereléssel és egy aradi bérházzal együtt egy másik aradi nagy cég birtokába ment át. Hetekig tartó tárgyalások előzték meg a ma befejeződött tranzakciót. Egy más nagy cég is versengett a tekintélyes üzlet elnyeréséért, de a hosszú tárgyalásoknak az lett a vége, hogy a sokmilliós üzlet ma a Mairovitz M. és Fiai cég kezébe jutott. Ez a jelentős közgazdasági mozzanat nemcsak Aradon kelt érdeklődést, de a fások körében mindent, mert a megvásárolt erdőgazdaságának hatalmas tüziakészletei vannak, amelyek azonnal átadhatók a forgalomnak.

Az Aradvidéki Fatermelő részvénytársaságnak két nagy erdőgazdasági-kitermelési joga van, az egyik Kisjenőn, József főherceg egykori uradalmán, a másik pedig a nagyváradi püspökségnek Csermő határában levő erdőbirtokán. A társaság központi irodája Aradon van a Bulev. Dragalina (Apponyi-könyt) 2. számú bérházban, amely a társaság tulajdona. A nagy faüzem élén eddig Dénes Izor ügyvezető igazgató állott. Négyezer darab részvénye van a fatermelő vállalatnak és a részvények ötven százaléka a Banca Romaneasca tulajdonát képezi, a másik ötven százaléknál részvénynek pedig a gyulai Braun és Czinczár-cég a tulajdonosa. A két erdőgazdaság kitermelési jogán kívül a vállalat tulajdonához tartoznak még a fakitermeléssel kapcsolatos iparvasutak, nagyértékű fölszerelési tárgyak, nagy kitermelési készlet és az aradi bérház. A magyarországi részvényeseknek már régebben az volt az óhajuk, hogy kivonulhassanak a vállalatból és így az üzlet eladóvá lett. A megindult tárgyalások eredményeként néhány héttel ezelőtt már előzetes megegyezést létesített a vállalat vezetősége egyik aradi nagyvállalattal és ez a megegyezés úgy szült, hogy a vevő részvényenként 2700 lejt fizet az eddigi részvényeseknek,

de garanciát kért a régi tulajdosoktól arra, hogy a kitermelés zavartalanságát biztosítsák. Mivel azonban a kitermelési jog még több évre terjed, az eddigi tulajdosok ezt nem garantálhatták s így az üzlet nem jött létre.

Röviddel utána tárgyalások indultak meg Mairovitz M. és Fiai r. t. aradi fakeskedelmi céggel, amellyel rövidesen sikerült is megkötöni az üzletet, még pedig előnyösebben, mint az előbbi megállapodásnál kontemplálva volt. A Mairovitz M. és Fiai r. t. ugyanis a négyezer részvényt darabonként háromezer lejtért vette meg minden különös kikötés nélkül, összesen tehát tizenkét millió lejtért vásárolta meg a vállalatot és olyan fizetési megállapodást létesített, amely szerint a vevő cég három nap alatt részvényenként ötszáz lejt, vagyis két millió lejt köteles fizetni, a vételár többi részét pedig részvényenként havi 250 lejtel, tehát egymillió havi részlettel fizeti egy év alatt.

Az Aradvidéki Fatermelő részvénytársaságnak nagymennyiségű kitermelési tüziája áll készen főként Kisjenőn, ahonnan azonnal elszállítható a nagy készlet, mely a mai fahiány mellett nagy keresletre számíthat. Az Aradvidéki Fatermelő az üzlet megszűnése folytán természetesen fölmondott egész tisztviselői karának, akiket végkielégít és elbocsát, mert a nagy vállalat adminisztrációját a Mairovitz M. és Fiai cég irodája fogja végezni.

Négymillió ügyvéd-költség.

Egy csőd különös epilógusa.

(Oradea-Mare, január 14.) Egy évvel ezelőtt az oradea-marei Poliner tojásnagykereskedő cég két és félmillió lejt passzívával csődbe ment. A törvényszék dr. Pop Sándor ügyvédet rendelte ki csőd tömeggondnoknak és megállapította, hogy az ügyvéd honoráriumma 500 ezer lejt teszi ki. Pop dr. ma benyújtotta költségjegyzékét, amelyben négy millió 11 ezer lejt követel munkájáért. Polinerék természetesen nem voltak hajlandók

de nem is tudták volna kifizetni ezt a horribilis összeget, mire a csődtömeggondnok most peres uton kívánja érvényesíteni követelését.

A „kutyászok” parlamentje.

Megalakult az Aradi Rendőr-kutyák Egyesülete.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon furcsa és érdekes alakuló gyűlésre invitáltak ma este. Az egyik aradi vendéglő különszobájában megalakult az u. n. „Rendőr-kutyák Egyesület”, ami alatt természetesen nem a rendőr-kutyák közületét értjük, hanem a tulajdonosok egyesületét. Fanatikus „kutyászok” gyűltek össze a korcsma különszobájában s olyan tulajadók szeretettel, lelkesedéssel és szinte tudományos felkészültséggel beszéltek a kutyatenyésztésről, hogy önkéntelenül is Széchenyi Istvánra, a lótenyésztés első magyar apostolára kellett gondolnom. Én megértem a kutyakedvelőket. A kutya ma már kétségkívül társadalmi lény, az emberi társaság egyik, nem utolsósorú tényezője. A kutya ott terpeszkedik az uri szalonokban, betanult szerepeket játszik a színpadon, cirkuszok porondján, mozivásznon. A kutya sétapartner s meghitt jóbarát, gyerekek játszótársa és hervadt nők becézett kedvence, a kutya fontos rendőri szolgálatot teljesít a külvárosi házak között, falvakban, tanyákon és legelőkön... és még számos jótulajdonságával igazolta, hogy hasznosabb, értelmesebb tagja az emberi társadalomnak, mint sok ember.

Érdeklődve figyeltem tehát a kis vendéglőben összegyűlt kutyászok tudományos „kutyalkodását”. Megtudtam, hogy van nemzetközi kutyászövetség, mely az egyes klubokkal élénk kontaktust tart. Szaklapjuk van, leveleznek, anyakönyvi kivonatokkal, pedigreket, valóságos gothai almanachokat cserélnek, pontosan tudják, hogy a „Lady” nevű foxterriernek ki volt a dédmamája, milyen vérkeresztezés volt a családjában és minden, a kutyaszakmába vágó legkisebb adalékot a legapróbb részletéig megbeszélnek.

S. Kovách Sándor jószágigazgatói tanácsos akár egyetemi tanszéket kaphatna a kutyológiából, olyan tudása van a szakmában. Már 25 esztendeje foglalkozik foxterrier-tenyésztéssel és a külföldön is szenzációt keltő eredményeket ért el. Hogy a külföldi egyesületekkel levelezhesen, Kovách Sándor megtanulta az angol nyelvet, a költséges sportra minden vagyonát elköltötte és mikor kutyáiról beszél, arca valósággal átszellemül.

— Hét kutyám van jelenleg, a nyolcadikat Mária királynénak ajándékoztam az uralkodópár temesvári látogatása alkalmából. Mind fajtisza (és szobatisza?) makulátlan foxi, olyan okosok, hogy szinte beszélnek. Öseiket nyolc generáción vissza tudom származtatni, csupa nemesi családok ivadéka, garantált ősnemesek — és még frankot sem hamisítanak. (Rin.)

Windischgraetz herceg osztálytársa Aradon.

Aradi orvos a hercegi iskolatársáról.

(Saját tudósítónktól.) A világszenzációvá dagadt frankhamisítás nyomán rendkívül különös, érdekes és misztikus esetek és pikantériák kerültek az érdeklődés középpontjába Windischgraetz herceggel kapcsolatban, akinek speciális hercegi multjába, sőt életének ugyszólván minden egyes napjába élesen világít be most a kíváncsiság és leleplezés reflektora. A kalandos életű hercegnek egy osztálytársa él Aradon: Szedlák Odón dr. ismert aradi ideggyógyász, a Moravcsik-klinika volt tanársegéde, aki igen jellemző élettrajzi adatokkal szolgált a botrány homlokterében álló herceg diákéveiből.

— A premontrei rend kassai főgimnáziumában jártam 1892—1900. évek között Windischgraetz herceggel, aki különben magántanuló volt és így csak ritkán, évente egyszer-kétszer találkoztam vele, de azért nagyon sok szó esett róla az iskola padjaiban. Nyápic, igénytelen testalkatu gyermek volt a herceg és hirtelen haragu. Diáktársai már akkor is a „hóboros herceg”-nek hívták és félre nem ismerhető megjegyzéseket tettek, ha Windischgraetz szellemi ereiről volt szó. Nekem már akkor feltűnt Windischgraetz impulzív természetű kitérésekre való hajlama, aki felette racionálisan és fegyelmezten magaviseletet tanusított mindenki szemben. Emlékszem, egyszer az iskola folyosóján történt, hogy ősz nevelőjének valami figyelmeztető megjegyzése a hercegi tanítvány dühbe gurult, szeplős arca vérvörös lett, a szemé kidülledt, fogait csikorgatta, kiöltötte a nyelvét és egy rugásszerű mozdulattal tett a nevelője felé. Ez az incidens kínos megbotránkozást keltett, mert a jelenetnek több tanár is véletlen szemtanúja volt. Hogy mennyire gyűlölték a Windischgraetz-nevet és a főuri tanulót a premontrei rend békés, de egyébként demokratikus tanárai, jellemző, hogy egy ízben az iránt érdeklődött a matematika professzora, miképpen állók az anyaggal. — Gyengén, tanár ur. — feleltem. — Hja, fiam — mondta a tanár — miért nem vagy te is Windischgraetz, akkor senki sem törődne azzal, hogy mennyit tanulsz és mit tudsz.

Az életben nagyon sokszor találkoztam Windischgraetz nevével, aki már ifjú korában is sok stílust követett el. Mint ideggyógyász már régebben analizáltam Windischgraetz hercegnek a tettei felől elem táruól lelki konstrukcióját és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a herceg már gyermekkorában is azok közé a nehezen nevelhető gyerekek közé tartozott, akik a szülőktől nemcsak nagy vagyont, címet, rangot örökölnek, de mindjárt az idegéletnek egy bizonyos minuszát is. Jellemző éppen az ilyen egyénekre, hogy a megmondandóságok egész sorozatát követik el s mert az életből korlátoltságuk fegyelmeztelené teszi őket, demoralizáló cselekedeteikkel nemcsak környezetüknek, hanem egy egész társadalomnak kárát okozzák.

Blaha Lujza halálosan beteg.

A katasztrófa bekövetkezését várják orvosai.

(Budapest, január 14.) Ma riasszó hírek terjedtek el Budapesten, amelyek szerint Blaha Lujza, a magyar színjátszás egyik büszkesége olyan válságosan beteg, hogy aligha éri meg a legközelebbi órákat. Blaha Lujza már egy fél esztendővel ezelőtt súlyos beteg volt, de felépült és reméltek, hogy szervi baja nem fogja hosszú időn át kínozni. Néhány nappal ezelőtt azonban ismét ágyának dőlt a művésznő és a nagybeteg fölött tegnap délután orvosi konziliumot is tartottak, melynek eredménye nem a legbiztatóbb volt. Ma a beteg kezelőorvosa dr. Biró Gyula, aki egyébként a Vörös Kereszt főorvosa, nyilatkozik a sajtó számára. Kijelentette, hogy Blaha Lujza két napi súlyos öntudatzavar után, — amely

a legmélyebb álomhoz volt hasonló és amelynek ideje alatt a nagyaszonny a legerősebb behatásokra is alig reagált, — ma reggel már az öntudat minimális tisztulását lehetett megállapítani. Az öntudatzavar oka kétséget kizárólag súlyos agykomplikációképpen fogható fel, miután az agyidegek részéről kifejezett hűdési tünetek jelentkeznek, mint a beszélet és nyelési képtelenség, úgy, hogy szükségessé vált a szervezet folyadékszükségletét bórallati injekciókkal pótolni. Sajnos, azonban a ma reggelre megállapított javulást csak időlegesnek kell tekinteniük, miután a nagyaszonny betegségének súlyos organikus alapja van. A katasztrófa azonban legalább rövid időre elodázottnak látszik.

SZÍNHÁZAI MŰVÉSZLET

Sándor Erzsí Aradon.

Hatalmas sárka plakátok hirdetik a hangversenykedvelő közönségnek, hogy az aradi koncertszezonnak rövidesen egy kimagasló és ritka művészi értékű eseménye lesz. B. Sándor Erzsí, a magyar királyi Operaház európai hírű koloraturékesnője érkezik január 21-én egyetlen estére Aradra. Sándor Erzsí művésze ma egyike azoknak a tényezőknél, melyek a magyar művészek világhírét öregbítik és az a tény, hogy őt Aradon lesz alkalmunk hallani, feltétlenül olyan eseménye a szezonnak, mely kimagasló a rendező hangversenyek sorából. Jegyek a Sándor hírlapíródában. Előjegyzett jegyek csupán péntek estig tartanak vissza.

* Az aradi színház heti műsora. Péntek: Frasquita. Szombaton este 8 órakor: Frasquita. Éjtel 10 és fél órakor: Ki babája vagyok én? bohózat. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap d. u. fél 3-kor: Kis lord. (Méréselt helyárad.) Este 6 órakor: Dolly. (Rendes helyárad.) Este 9 órakor: Frasquita.

— A Növédelmi Hivatal hangversenye. Eseménye lesz Arad művészi és társadalmi életének a Növédelmi Hivatal szombati estéje. Nagyszerű, színes és érdekes műsort állított össze a rendezőség, amelyen sok meglepetésben és egy nagyon kedves Herczeg Ferenc-premierben is lesz része az estély közönségének. Herczeg Ferenc egy nagyon bájos darabját, a „Holcisi Cupido”-t mutatják be, amelyet még Aradon sohasem játszottak és amelynek első bemutatója az annak idején megtartott keszthelyi Helicon-ünnepségen volt. A darab főszerepei kitűnő kezében vannak: Heppesné-Harmath Józsa egy fiatal özevetet játszik, dr. Nagy Orbán egy porcellánfestőt és Strasser Ada Cupidót, aki suszterinas álarcában szövögeti és növeli a bonyodalmat. Mind a három szerep nagyon hálás és mind a háromra olyan szereplőket találtak, akiket Arad közönsége már jól ismer sok sikeres szereplésétől. Feltűnést fog kelteni Bodrogi Boriska zongorajátéka is, akinek a legkiválóbb zeneértők szép művészi jövőt jósolnak. Leitner Kálmán nagyszerű hegedűszáma is gazdagítja a műsort, amelyet Leitner Kálmán fog zongorán

kisérni. Talányiné-Hehs Magda gyönyörű énekhangja is felcsendül a kulturpalota nagytermében, aki több számot fog előadni és a műsort egy bájos, hangulatos táncszám zárja be. Gavotteot táncolnak külön erre az alkalomra készült korhű kosztümbe: Gróf Ily, Grallert Berta, Vészi Lily, Schönwald Sári, Félix Baba és Molnár Kiári. Kellemes és felejthetetlenül szép estéje lesz annak, aki résztvesz a Növédelmi hivatal hangversenyén, amely ennek jövedelmét igen szép és nemes célra fordítja. Az estély iránt nagy az érdeklődés és bizonyos, hogy zsúfolt ház fog tapsolni a kitűnő szereplőknek.

* A Frasquita döntő sikere arra bírta az igazgatóságot, hogy egész vasárnap estig műsoron tartsa Lehár remekművét. A közönség honorálva a színház áldozatkészégét és buzgalmát, már eddig is esténként zsúfolásig megtöltötte a színházat, amiből joggal lehet következtetni arra, hogy a Frasquita sokáig műsordarabja lesz a városi színháznak. A siker kivívásában nagy részük van Jakabffy főrendezőnek, Csányi karmesternek és a nagyszerű szereplőknek: Auer Katónak, Zilahy Irénnek, Szücsnek, Misogának, Kassaynak, Szabadkaynak és Jódynak.

* Csak felnőtteknek. Szombat este fél 11 órai kezdettel a tavalyi szezonban nagy sikert aratott „Ki babája vagyok én?” című pompás francia bohózat van műsoron. A főszerepeket Barna Anci, Pálffy Zsazsa, Mészáros és Fratta játszik.

* Magyar bemutató Svédországban. Stockholmból táviratozzák: Tegnap este nagy sikerrel mutatták be Herczeg Ferenc „Három testőr” című vígjátékát.

* Üvegcsipő — vendéggel. Hétfőn irodalmi eseménye lesz a városi színháznak. Ekkor kerül bemutatásra Molnár Ferencnek, a világhírű írónak „Üvegcsipő” című színműve, amely Budapesten és Bécsben sokáig volt műsoron. Az igazgatóság teljesen új díszleteket készített a darabhoz, hogy kvalitásaihoz méltó stílusos kiállításban hozza színre. A rendezés nehéz és nagy feladatokat igénylő munkáját Jakabffy főrendező végzi. A bemutató-előadásnak külön érdekessége, hogy az egyik főszerepet vendégként Forgács Sándor, a cluji magyar színház kiváló művésze, az aradi közönség régi kedvence fogja játszani. A főszerepeket Barna Anci, Pálffy Zsazsa, Gómory

Emma, Mészáros, Kassay és Jódy játsszák.

* Fonó Lajos képtárlatása. Január 17-én nyílik meg a Kulturpalotában Fonó Lajosnak, ennek a grandiózus tehetségű magyar piktornak a képtárlatása. Fonó Lajos, akinek a neve ma már fogalom a képzőművészet terén, a legkomolyabb jelöltje az idei Szinyei-díjnak. Művészi alkotásai a stockholmi és göteborgi kiállításon is nagy sikert arattak. Fonó Lajos nagybányai nyaralásának termékeit állítja ki s Aradról Itáliába utazik. Al mindössze két hétig tartó tárlat kétségtelenül a legnagyobb művészeti élményt fogja Arad közönségének nyújtani.

Az apa trükkje.

Hogyan bosszulta meg egy bécsi nagykereskedő fia kifosztását. — A megbüntető hamiskártyások.

(Bécs, január 14.) Igen érdekes ügy foglalkoztatja a bécsi rendőrséget és törvényszéket. Az osztrák főváros egyik legnagyobb üzletlajdonosa észrevette, hogy fia az utóbbi napokban valóságosan kedélybeteg lett. Az apát — Kettenbauer Pált — nagyon bántotta a mindig jókedvű és szorgalmas fiú megváltozása és kutatni kezdte ennek okát. Csakhamar rájött arra, hogy fia kártyázik s esténként nagy összegeket veszít. Az apa erre érdekes módot választott arra, hogy fiát gyógygyítsa a szenvedélyből. Megtudta, hogy Kettenbauer János melyik kávéházban játszik s egy este maga is elment a kávéházba. Itt megfigyelte, hogy a partnerek hamisan játszanak s így fosztják ki a fiút. Csendben megvárta míg fia az utolsó shillinget is elveszt s ekkor az ijedt fiatalembernek oda-

szólt:

— Add ide fiam a kártyáid, most én folytatom helyetted. A partnerek szívesen vették az új pénzt s elkezdtek játszani. A nagykereskedő azonban nem volt kezdő a kártyázás terén s értette maga is a hamiskártyázás módját is. Úgyes trükkjeivel annyira összezavarta a komédiát, hogy azok becsületesen kezdtek játszani s a nagy csata végeztével mindenüket elvesztették.

— Holnap újból találkozunk — mondta a nagykereskedő bucsúzóul. A partnerek azonban másnap nem jelentek meg, mire Kettenbauer levelet írt sorba mind egyiknek, amelyben felszólította, hogy jelenjenek meg a revanspartira, különben feljeleni őket a rendőrségen, mint hamiskártyásokat. A partnerek persze másnap este eljöttek s újra elvesztették mindenüket. Már régen visszaadták, mit a fiútól elnyertek, de az apa nem engedte ki őket kezéből. A fiú, aki jelen volt a csatában, már régen meguntálta a szenvedélyét. A partnerek végül feljelentették Kettenbauer hamiskártyázásért s most már a detektívek is figyelték a nagykereskedő játékát, azonban semmit sem lehetett rábizonyítani. Közben az iratok átmentek a törvényszékhez, mely Kettenbauer felmentette a vád alól. Most a kereskedő akarta feljelenteni partnereit hamis kártyázásért, azonban könyörgésükre tekintett a feljelentéstől, azt azonban megígértette velük, hogy tapasztalatlan fiatalemberekkel nem ülnek le többé hamisan játszani.

Jön!

Jön!

A fehér apáca

HIREK

Al-Stradivarius Aradon.

Rövidéletű szenzáció egy hegedű körül.

(Saját tudósítónktól.) Hála Istennek, Aradnak sem kell a szomszédba menni, ha valami régiségéről, ásatag kincsről, archeologiai szenzációkról van szó. Az óvartéri ócskapiac valódi „sevres-i porcellánjain“, afgán „szmirnán“, mindenféle Lajosok korabeli stilusban készült butordarabokon, fejedelmi guzlicákon, apacsaszárók és anyacsászárnók különféle „echt“ souvenir-ein, pár száz esztendő pártedlik és egyéb bővlikon kívül most egy „valódi“ Stradivariust is előkerítettek valahonnan egy pókhálós padlás bizonytalan homályából.

Schmidt ur boldog segéd, borbélymesterséget üz a Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) közepe táján s napok óta titokzatos leletről suttog a vendégek fülebe és csak úgy dobálódzik Stradivariussal. Amantivel meg a milliókkel, amit az a bizonyos falát nótaszerszám ér. Schmidt ur elmondja, hogy nemrégiben Kevevárán meghalt egy Bajcsik Mihály nevezetű nagypapa, aki őrá, Schmidt Mihály borbélysegrédre és unokára többek között egy ócska hegedűt is hagyományozott.

Az örökség a padlásról ugy csakumpakk a borbélyüzletbe került, ott árváskodott egy bus sarokban, míg végre a napokban kibontották és a burgorból egy ütött-kopott ócska hegedű került elő. Szokatlan karcsú formája, patinás barnasága, no meg az S alakú „Jelkén“ keresztül kibetűzhető „Stradivarius“ felírás szenzációs találgatásokra adott alkalmat. Vagyis, hogy Aradon egy valódi Stradivariust találtak és ez jó pár milliót jelent.

A szenzációs leltre kíváncsi lett Mezey Zsigmond dr. aradi zenetanár, a régi mesterhegedűk szakértője, aki kezébe vette, megragogta, megragogtatta azt a csodás hegedűásványt, amelynek jelkén keresztül kivívító gyanus „Stradivarius“ szócskát is kibetűzte és azt mondotta:

— Hát valódinak elsőrangú utánzat, de 300 lelnél aligha ér többet. Az ilyen „remekművel“ tucat számban gyártják a csehi muzikusok. Ezt azonban senki sem hiszi, féltik a szenzációt, a miszlikumot, ami titokzatos gyönyörökkel és csillogó mesével fátyolozza a megtörlevezett nótaszerszámot s már százzámba akadnak olyanok, akik legalább 100 esztendőre visszamenőleg emlékeznek a Stradivariusra, mely már csak azért is valódi Stradivarius kell hogy legyen, hiszen napnál is világosabban elárulják a beragasztott vignetta betűi a „Stradivarius“-t. (p. a.)

— Cenzura Bucuresiben. Bucurestiből jelentik: Az összes fővárosi lapok képviselői tegnap este magához kérette Hotineanu őrnagy, királyi biztos és közölte velük, hogy a katonai parancsnokság rendelete értelmében életbe léptette a cenzurát.

— Rákosiék vádirata elkészült. Budapestről táviratozzák: Az ügyészség elkészült Rákosi Mátyás és negyven büntőrsé elleni vádiratával, amelyben a rendtörvény alapján az ál-

Nagygyűlésre készül a Magyar Párt.

Cluj—Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöki tanácsa holnap délelőtt tíz órákor tartja ülését, amelyre vidékről is számos kiküldött érkezését várják. Miután az elnöki tanács tagjainak többsége azt az álláspontot foglalja el,

hogy az országos nagygyűlést minél hamarabb meg kell tartani, valószínű, hogy a holnap esti ülés már a legközelebbi hetekre kitűzi a nagygyűlés helyét és időpontját.

Adakozzunk az árvízkarosultaknak!

Mindenkinek részt kell vennie a segítő-akcióban.

Az árvízkarosultak felségélyezésére folynak az adományok. Nagyon sokan vannak, akik már adakoztak erre a nemes célra, de még többen vannak, akik még nem adtak. Vagyonos, tehető emberek százaai vannak, akik késlekednek adományaikkal. Pedig a közvélemény szemé rajtuk van. A nagy nyilvánosság nemcsak azokat veszi számba, akik már adtak, hanem figyeli azokat is, akik bármily okból, de még nem rótták le a könyörületesség adóját. Nem akarjuk mi azt, hogy bárki is erejét meghaladó áldozatot hozzon, de úgy érezzük — és velünk együtt érez minden embarséges ember — hogy minden-

kinél kötelessége a lehetőséghez mért módon résztvenni ebben a karitatív akcióban. Adjon mindenképp annyi, amennyit jószíve diktál és erszénye enged, de mindenképp adjon!

A mai napon az alábbi adományok folytak be hozzánk:

Darányi János	200.— lej
Schwarz János	200.— lej
Özv. Witz Bálintné	200.— lej
Özv. Tausch Rezsőné	100.— lej
Muzsnay Géza	100.— lej

800.— lej

előző gyűjtésünk 124.346.50 lej

összesen 125.146.50 lej

A gyűjtést folytatjuk s a beérkező adományokat naponta nyilvánosan nyugtázzuk.

lami és a társadalmi rend felforgatására irányuló büntett címen emel vádat ellenük.

— Jubiláló lapszerkesztő. Dénes Sándor, a szatmári Szamos című napilap felelős szerkesztője most töltötte be újságírói működésének huszonötödik évfordulóját. Dénes pár esztendő debreceni újságíróskodása után, ahol egy redakcióban dolgozott Adv Endrével, Szatmárra ment s azóta kizárólag a Szamos kötelékében dolgozott. Tehetségét és aktivitását azonban nemcsak lapjának szenteli, melyet népszerű és elterjedt napilappá sikerült fejlesztenie, hanem résztvesz a város társadalmi és jótékonyági mozgalmában is. Mint kitűnő és kifogástalan újságíró és szerkesztő közbecsülésben áll. A Szamos szerkesztősége és nyomdavállalata az évfordulón háziünnepély keretében ünnepelték és megható üdvözlések után értékes aranyórát nyújtottak át a jubiléumnak. E hó 24-én a különböző szervezetek rendeznek Dénesnek ünnepeket, melyen az újságírói szervezet kiküldöttei is résztvesznek.

— A cluji árvíz. Clujról jelentik: Tegnapi számunkban megtudtuk, hogy Clujon ismét árvíz volt, a Malomárok kilépett medréből. A kárbeosztó bizottság ma megállapította, hogy az áradás 100 ezer lej kárt okozott. Az árvíz főleg kisembereket sújtott, akik közül többeknek elmosta viskóját.

Sándor Erzsi

világhírű kamaraénekesnő
ária- és dalestélye

Aradon.

Jegyok

Január 21	Sándor hírlap- irodá- ban.	Január 21
Ösüdtörök		Ösüdtörök

— Hideg idő, hó. A Meteorológiai Intézet jelenti: Az oroszországi maximum, melynek magva 790 milliméter felett van, inkább Észak-Európa felett terjeszkedett, míg a Földközi-tenger vidékén egy alacsonyabb járó atlanti depresszió befolyása alá került. A kontinensről a Földközi-tengerre áramló hideg levegő folytán még Közép-Olaszországban és Szardinia szigetén is havazik. A nagy nyomáskülönbségek az Adria táján az időt nyugtalanná teszik, ugyszintén a La Manche-csatorna vidékén, ahol keleti szelek fujnak. A hideghullám eljutott a francia partokig (Bordeaux minusz 5 fok Celsius.) Hazánkban erős fagy uralkodott. A hőmérséklet maximuma minusz 4, minimuma minusz 15 fok Celsius volt. Jólát: Egyelőre még hideg idő, havazással (hófúvással), később a fagy gyengülése várható.

Női selyem kalapok

érkeztek, Krakatomban láthatók, legújabb modellek, versenyen kívül.

Hoffmann Sándor Arad.

— Az árvízkarosultakért. Robu János dr. főpolgármester kezdeményezésére nagyszabású akciót indított a város és a vármegye vezetősége a megyebeli árvízkarosultak érdekében. A jövő hónap közepén a Kulturpalota összes helyiségeiben monstre estély lesz, amelynek keretében nívós műsort mutatnak be, majd tánc lesz. A grandiózusnak ígérkező estély rendezését a vármegye és a város vállalta el azzal, hogy a megye és város egész társadalmát reprezentáló kétszáz tagú rendezőség segít minél impozánsabbá, mentől sikerültebbé tenni ezt a mulatságot a megyebeli árvízkarosult szerencsétlenek érdekében.

Jön!

Jön!

A fehér apáca

— Második Ramek-kormány Ausztriában. Bécsből jelentik: Mataja külügyminiszter, Arer pénzügyminiszter és Buchinger földművelésügyi miniszterek lemondtak. A külügytárcát Ramek fogja betölteni. Pénzügyminiszter Kohlmann és földművelésügyi miniszter Tahler lesz. A lapok az új kormányt tartózkodással fogadják.

— Haldoklik a cári hadak főparancsnoka. Párisból táviratozzák: Nikolajevics Mikiós nagyherceg, az orosz cári hadsereg volt főparancsnokának az állapota válságosra fordult és az orvosok minden reménytel feladták.

— Felgyújtott malom. Oradea-mareről jelentik: A biharmegyei Szalárd községben tegnap kigyulladt és porra égett Bartsch József malma. Miután gyanúok merültek fel, hogy gyújtogatás történt, Bartsch József feljelentést tett egyik konkurrens malomtulajdonos ellen. A vizsgálatot Aristeanu csendőrezredes személyesen vezeti.

— Halálozás. Fekete Imre adófőellenőr elhunyt. Temetése f. hó 15-én d. u. fél 4 órákor lesz Aradon, a Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 46. sz. gyászházban.

— Öngyilkos szászvárosi kereskedő. Néhány nappal ezelőtt a szászvárosi vasuti állomáson egy összezuzott fiatal ember holttestét találták a vasut emberei. A holttestnek hiányzott a feje és egyéb testrészei is csatokban feküdtek a sínekben. A kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy a szerencsétlen ember Szokolka Viktor szászvárosi kereskedősegéd, aki az ottani Ferenczy-féle fűszerüzlet alkalmazottja volt. Valószínű, hogy öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat elé és tettének az oka szerelmi csatlódás.

Üzleti könyvek, dossziék

Sándor hírlapirodában Arad.

— Betörés a Hegyalján. A gyoroki szőlőhegyen az utóbbi időben egymásután rabolják ki a távollevő szőlőtulajdonosok kolnait, akik legnagyobb részben aradiak. Legutóbb Frick József építész nyaralójába törték be és onnan ruha-, ág- és fehérneműt raboltak el. Ugyanekkor a Keresztury-féle kolnát is feltörték. Röviddel ezelőtt Pásztor Ignác Kuvin közelében levő házába törték be, ahonnan nagymennyiségű búzát, tengerit és baromfit hurcoltak el.

— A gyoroki műkedvelők az árvízkarosultak javára két estély műkedvelő előadást rendeztek — mint arról már beszámoltunk. A műkedvelő előadásokon összegyűjtött szép összeg önkéntes adományokból származott, miután belépődij nem volt és mindenki tetszés szerint járulhatott hozzá a segélyösszeghez. Eder János nem negyven, hanem száznegyven lejjel gyarapította az estélyek jövedelmét és Dreacsán 100 lejt adományozott. Az előadáson szereplő ifjuság adományait sorsolták ki az estélyeken és ezek bevételeiből rendezték az estélyek kiadásait. A sorsoláshoz többen 50 és 100 lejes adományokkal, Vojtek Alajosné pedig 200 lejjel járult hozzá.

— A német kormányválság. Berlinből jelentik: Luther deignált kancellár ma felszólította a demokraták, a centrum, a német és a bajor néppárt, valamint a gazdasági egyesülés vezéreit, hogy vegyenek részt a kabinetjében. A gazdasági egyesülés megbízottja már bejelentette Luthernek, hogy pártja nem hajlandó a kormányba lépni. A demokraták ellenben kijelentették, hogy támogatni fogják Luthert új kormánya megalakításában és kabinetjében is részt vesznek.

■ Sándor Erzsébet világhírű kamarakörökön egyetlen hangversenye január 21-én az aradi Kulturpalotában. Jegyek Sándor hírlapiródaiban.

— Dr. Ferenczi A. orvos és fogorvos tanulmányutjáról hazatérve, általános orvosi és fogorvosi rendelését újból megkezdte. Bel-, seb-, és Röntgen vizsgálatok. Strada Eminescu 10. (Deák Ferenc-u.)

— Hat szép fiatal leány korhű ruhában táncolja a gavotteot. Talányiné-Héhs Magda énekel, Bodroghy Boriska zongoráz és Leitner Kálmán hegedül a Növédelmi Hivatal szombati hangversenyén. Előadás után a táncolni vágyó ifjúság folytathatja a mulatságot Bérczy Ius kulturpalotai táncteremben, bejárat Bulevardul Carol felől, hol a buffet is lesz.

— Szombaton megnyílik az aradi fatisztviselek klubja. Az Erdélyrészi Fatisztviselek Egyesülete aradi csoportja szombaton nyitja meg ünnepélyes keretek között új klubhelyiségét. A klubhelyiség a színházépületben (Városi kávéház fölött, Lloyd-helyiség mellett) van. A teaestéllyel és táncmulatsággal egybekötött megnyitóra az elnökség ezúton is meghívja tagjait és azok hozzátartozóit s azon vendégeket is szívesen lát. Megjelenés úgy hölgyek, mint férfiak részére uccai öltözet.

— Raoul Francé: A Föld Élete. Fordította Vadász Elemér. Francé neve a természettudományok népszerűsítésében fogalmat jelent ma s örömmel látjuk, hogy ennek a magyar földről elszármazott kiváló természetbuvárnak könyvei egyre-másra válnak hozzáférhetővé a magyar közönség számára is. Az élettudományok mestere ebben az újabb könyvében a földünkön végbemenő állandó változásokat és a föld életjelenségeinek legfontosabb megnyilvánulásait ismerteti a tőle megszokott költői lendülettel. A könyv könnyed olvasmány gyanánt kalauzol végig bennünket a földtan eredményein és szórakoztatva megismerteti örökké változó Földanyánk örökké hullámzó jelenségeivel, sokféle rejtett csodáival. Mindenki részére kellemes olvasmány Francénak ez a könyve, melynek magyar fordítása megtartotta a szerző könnyed stílusát s annak költői lendületét. Megjelent a Pantheon Ismerettára sorozatban. Ára füzve 250, kötve 300 lej.

Elítélték az ifjumunkásokat.

A cluji hadbíróóság ítélete két kommunista-pörben.

(Cluj—Kolozsvár, január 14.) A kommunista perben, kétnapi tárgyalás után, a hadbíróóság ma délután hirdette ki ítéletét, amely a következőképpen szól: Berdinan 5 évi börtön, tizezer lej pénzbírság, tíz évi hivatalvesztés. Birtas 3 évi börtön, ötezer lej pénzbírság és öt évi hivatalvesztés. Salamon Janka 5 évi börtön, tizezer lej és tíz évi hivatalvesztés. Mitrovics Ernő 3 év, ötezer lej és öt évi hivatalvesztés. Lipik László egy év, háromezer lej és öt évi hivatalvesztés. Cseterás László két év, ötezer lej és öt évi hivatalvesztés. Matolcsi László egy év, háromezer lej és öt évi hivatalvesztés. Takács József egy év, háromezer lej és öt évi hivatalvesztés büntetést kaptak. A bíróság Roth Sándort, Simon Albertet, Grosz Józsefet, Firber Izsákot és Kergler Sámuelét egyenként hat havi börtönre, kétezer lej pénz-

bírságra és öt évi hivatalvesztésre ítélte. Felmentették a vád és következményei alól Fültz Dezsőt, Horváth Ferencet, Őrmezei Ferencet, Papp Ferencet, Tortache Gézát, Weisz Antalt és File Istvánt.

A hadbíróóság ma tárgyalta Marton József és Mühlberg Lenke Kolozsvári lakosok bűnperét is. Kommunista röpiratok terjesztésével és a kommunista mozgalomban való részvétellel vádolták őket. A vádottak, kihallgatásuk alkalmával tagadták a terükre rótt cselekmények elkövetését. Döntő bizonyíték nem merült fel bűnösségük mellett, csupán feltevésekből következettek bűnösségükre. Ezért a bíróság enyhe ítéletet hozott. Marton Józsefet négy havi börtönre, ötezer lej pénzbírságra és öt évi hivatalvesztésre, Mühlberg Lenkét három havi börtönre, száz lej pénzbírságra és három évi hivatalvesztésre ítélte.

A leborotvált Wagner

Azok a színpadi mozgalmak, amelyek a színház krízisét megértve a rivaldát közelebb akarják vinni a publikumhoz: a legkülönbözőbb formákban jelentkeznek már mindenfelé. A reform nagy rendezői: Reinhardt, Jessner, Karl heinz Martin és Tairoff (főleg pedig az utolsó) technikai megoldásokkal próbálkoznak s az inszenálásuk különféle trükkjeivel (lépcsők a nézőtérhez, összekötő hidak, függönyök, stb.) akarják a közönséget elérni. Az ő módszereikkel ellentétben most egy másik, szintén rendkívül érdekes mozgalom indult meg, amely minden technikai fogást mellőzve csupán pszichológiai alapra helyezkedik s a darab egyszerű jelentésével kívánja az új színház problémáját megoldani. Ezek a törekvések hozták létre azt a sokat vitatott londoni Hamlet-előadást, amelyben a szereplők az 1925-ös divat szerint szabott estélyi ruhákban jelentek meg s a dán királyfi frakkban szavalták el a „lenni, vagy nem lenni” monológját. Ugyanakkor Bécsben a Volkstheaterben felmerült a terv, hogy Schiller „Wallenstein”-ját a világháború osztrák-magyar tisztiformisában adják elő s így modernizálják a középkori miliőt. Most pedig arról kapunk jelentést, hogy Frankfurtban a „Walkür” reprízén Wagner ősi Wotan-ja, Siegmundja, sőt Hundig-ja is — simára borotváltan jelentek meg. Sőt, ami a Wagner-rajongóknak talán teljesen elképzelhetetlen:

Sieglinde állatbőr helyett egyszerű fehér ruhát viselt s ezzel végleg szakított a Wagner-tradíciókkal.

A színházi újsághír szerint a modernizált Walkür sikere igen nagy volt, mert a borotvált arcok s a testhezállító ruha szabad művészként és eleven játékot engedtek s így egy csapásra megoldották a Wagner-operák szövegekönyvének legnagyobb baját: a szerepek merevségét.

MOZI.

xx „Amerikai lányok” ma, pénteken utoljára az aradi Apollóban. Ma, pénteken vetíti utoljára az aradi Apolló mozgósínház az „Amerikai lányok” című filmet. A darab témája a mai lányok új társadalmi élete. Gloria Swanson játssa a főszerepet. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Eltűnt hajók rejtelméi” kalandor-dráma ma, pénteken utoljára az aradi Urániában. Ma, pénteken vetíti utoljára az aradi Uránia mozgósínház az „Eltűnt hajók rejtelméi” című érdekes kalandor-drámát. A főszerepet Milton Sils, a Vilharmadár főszereplője játssa. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „A bagdadi tolvaj”, a filmtechnika csodája. Pazar kiállítású ujszerű film. Főszereplője Douglas Fairbanks, aki e szerepben felülmulja önmagát. Bemutatója szombaton az aradi Apollóban, ahol a jegyek elővételben kaphatók.

xx Jön! Sudermann ismert regénye filmen: „Az énekek éneke”, Pola Negrivel a főszerepben.

xx Jön! „A fehér apáca”

Eltűnt hajók rejtelméi

nagy kalandor film.

Főszerepben: MILTON SILS

Ma utoljára az aradi

Urániában

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

LINOLEUM HAAS LIPÓT

Temesvár,

Bulevard Regele Ferdinand,

LERAKATOK:

CLUJ, Str. Universitatii I. sz. ORADEA-MARE, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Nagy karácsonyi vásár mélyen le szállított árak mellett.

LINOLEUM:

67 cm. széles mtr.-ként	Lei 135
70 " " " " " "	170
100 " " " " " "	200
115 " " " " " "	230
135 " " " " " "	270
200 " " " " " " négyzetm.	215

Valódi stöntött Inlaid Linoleum 200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvaszton asztal-terítő:

78 cm. széles métr.-ként	Lei 100
100 " " " " " "	125
115 " " " " " "	145

Börvaszton minden színben és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek mindkét oldalon használható	Lei 98
Velour futó szőnyeg I-a	515
Ágyelők	125
Ebédli szőnyeg 200/300.	1600

Otomántakarók ... L. 1600.— Felöltőszerű gummi köppe nyek 950.— Lejtől.

Valódi Wimpasangi hó- és sárcipők, minden számban és nagyságban. Női hócipő párja Lei 500.

Betegápolási cikkek, gyermekjátékok, sportcikkek nagyban és kicsinyben.

Nagyban és kicsinybeni eladás. 7687

Két- háromszobás lakást keres

Séga, Gáj, esetleg Ujmikolakan és Györffy, Mures' Irodája Arad, Strada Unirei (Fabián Gábor-uca.)

Filmtechnika csodája

A BAGDADI TOLVAJ.

A film szüzséje egészen új. Kiállításuk különleges pazar. Jegyek elővételben válthatók.

Bemutatója szombaton az aradi APOLLOBAN.

Főszerepben: Douglas Fairbanks
Kis szerepében felülmulja önmagát.

Jön! SUDERMANN ismert regénye az Énekek-Éneke — Pola Negrivel. Jön!

Averescu közeledést keres a parasztpárttal.

(Bucuresti, január 14.) Politikai körök szerint az Averescu-párt a községi választások alkalmával közeledést keres a parasztpárttal. Amennyiben ez a közeledés eredménnyel jár, úgy a jövőben szélesebb körre kiterjesztik az együttműködést.

KÖZGAZDASÁG.

A CFR. a jegycsalók ellen.

(Bucuresti, január 14.) A CFR. igazgatósága a legnagyobb erővel igyekszik rendezni a szénélyi forgalmat. E célból rendeletet adott ki arra, hogy alacsonyabb jeggyel magasabb kocsiosztályon utazók a következő bírságokat fizessék zónánként: gyorsvonatokon az első osztályon 469 lej, második osztályon 210 lej, expresszvonatokon az első osztályon 920, a második osztályon 720 lej, személyvonatokon az első osztályon 300, a második osztályon 250, a harmadik osztályon 230 lej. Ettől a rendeletről a vasutizgatóság azt reméli, hogy az utasok valamennyien ülőhelyhez jutnak.

Zürichben 232.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január 14.) **Áru:** Dollár 222, angol font 1070, cseh korona 6.50, francia frank 8.50, lira 9, dinár 3.50, schilling 31.30, márka 52, magyar kor. 320, svájci frank 42. **Pénz:** Dollár 220, angol font 1060, szokol 6.40, francia frank 8.30, lira 8.50, dinár 3.70, schilling 31.10, márka 51, magyar korona 325, svájci frank 41. — **Kifizetések:** Newyork 223.50, London 1089, Prága 6.64, Páris 8.50, Milanó 9.10, Zágráb 3.79, Bécs 31.55, Berlin 53.33, Budapest 318, Zürich 43.30.

Zürichi tőzszenyitás. (Január 14.) Berlin 123.25, Amsterdam 208.10, Newyork 517.75, London 2514.50, Páris 19.45, Milanó 20.88.50, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.17.50, Bucuresti 2.32.50, Bécs 0.0072.90, Varsó 0.00067.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január 14.) Berlin 123.20, Amsterdam 208.10, Newyork 517.60, London 2514.50, Páris 19.45, Milanó 20.87.50, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.17.50, Bucuresti 2.32, Varsó 0.00067.50, Bécs 0.0072.90.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január 14.) **Kifizetések:** Páris 8.45, Berlin 53.35, London 1085, Newyork 223, Milanó 9.05, Zürich 43.25,

Prága 6.62, Bécs 31.50. **Valuták:** Napoleon 825, márka 52, leva 1.56, török lira 1.13, angol font 1070, francia frank 8.65, svájci frank 42, lira 9.10, drachma 2.80, dinár 3.80, dollár 222.50, lengyel márka 27, schilling 31.50, magyar korona 31, cseh korona 6.55.

Jön! Jön!

A fehér apáca

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget.

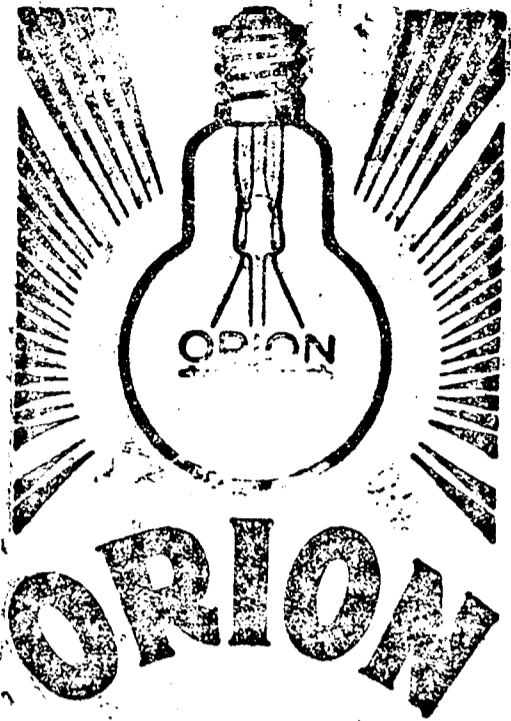
ÉRTESÍTÉS!

Értesítem a t. közönséget, hogy az ujaradi „Banatul“ épületanyag lerakat és kereskedést f. évi január hó 9-től ismét saját kezelésembe vettem.

Kérem ez alkalommal a még netalán rendezetlen követeléseket 3 napon belül alantli címre okvetlenül bejelenteni, mert az utólagos reklamációkat tudomásul nem veszem.

TRITTHALER FERENC

371 építészeti iroda. Arad, Strada G. Cosbuc No. 15.

IZ ZÓLÁMPA FELÜLMULHATÁTLAN

Bankkölcsönöket

bel- és külvárosi házakra, Arad környéki földekre és egyéb ingatlanokra, legelőnyösebb feltételekkel folyósítotok: **HAASZ Irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-utca) 12.**

Eladók tőkebefektetésre kiválóan alkalmas bérházak:

Belvárosban 12 lakásos emeletes jökarban levő bérház, fürdőszobákkal, óriási telekkel 1,050.000 lei. — Emeletes teljesen jökarban levő 19 lakásos bérház fürdőszobákkal, nagyértékű telekkel 1,700.000 lei. — Plactőren emeletes bérház 5-3-2 szobás lakásokkal, iparvállalat céljaira alkalmas pincével, nagyértékű telekkel 1,600.000 leiért kedvező fizetési feltételekkel. Értekezni lehet: **HAASZ-irodájában, Arad, Strada Eminescu (v. Deák F.-u.) 12. 16578**

Szép családi ház
Radnán Pataksorban 209. sz. elutazás miatt **sürgősen eladó.**

Nagyjövedelmű

sárok fűszerüzlet a zsidótemplom közelében, 30.000 lejért **eladó.** — Megbizott: „Ur. iroda Arad, főpostával szemben

Éves berkisri kan, 3 éves öszvér, faj mokány kancsa, éves csikó, eladók.
Cím: 221 világsi szőlőben. **OPRÉ**

Németország gazdasági akadémiát végzett gazdatiszt állást keres.
Ajánlatok **Rudolf Mosse** hirdetővállalathoz Timişoara, Moray-u. 2. kéretnek. 883

Háztelkek

eladók kedvező fizetési feltételek mellett Micalaca-Foun (Ujmikalaka, Olympia sport telep előtt) — Árszoklódhetetlen **Munteanul, katonatemetővel szemben.**

Nr. gest. 9—1926.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

La recercarea diui Weisz Adolf comerciant de cereale domiciliat in Aradul-Nou se va vinde pe cheltuielile, rizicul și pericolul firmei „Coloniale“ intreprindere comercială en gros din Sannicolaul-mare la licitație publică, care se va ține pe lângă intervenția subsemnatului notar public în biroul său aflător în Aradul-Nou la (21) douăzecișunu Ianuarie (1926) unamienouășutedouăzecișisă la ora (3) trei p. m. (1000) unamie chilogramme arpacaș pe lângă următoarele condițiuni.

- a) Prețul de esclamare va fi per majametrică Lei 1300.— adeca unamietreisute Lei;
 - b) Toți acei cari voiesc a participa la licitația, sunt obligați a depune un vadiu de (10%) zece procente al prețului de esclamare la mâna subsemnatului notar public;
 - c) Cumpărătorul este obligat a solvi numai decăt suma integrală a prețului de cumpărare și a transporta marfa numai decăt;
 - d) Percentualitatea cheltuielile obveninde și cifra afacerii are a le solvi cumpărătorul numai decăt.
- Aradul-Nou la (14) patrusprezece Ianuarie (1926.) unamienouășutedouăzecișisă.
- Dr. Victor Chirița m. p. notar public.

Az aradi APOLLOBAN ma pénteken utóljára GLORIA SWANSONNAL AMERIKAI LÁNYOK

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Harisnyák, ERNESZT
Készített és kész kézimunkák felülni ócsa árakban. Mindennemű kősz és hímző zongák. Rajzolt árak saját készítményű függő- és ágylakók. Kézimunka előnyomda. Arad, Str. Piriol 1. Színház mögött

Leszavazták a francia pénzügyminisztert.

Doumer esetleges lemondása kormányválsággal fenyeget.

(Páris, január 14.) A kormány tegnap súlyos vereséget szenvedett a kamara pénzügyi bizottsága előtt, amely Doumer pénzügyminiszter kivánságával szemben kimondta, hogy a decemberben megszavazott új adókat nem vehetik be az 1926. évi költségvetésbe. A bizottság ezután szintén Doumerrel szemben elhatározta,

hogy a költségvetési javaslatot különválasztják a pénzügyi szanálásra vonatkozó javaslatoktól. Beavatott körök azt hiszik, hogy Doumer a vereség következtében lemond és erre újabb kormányválság következik be, mert Briand kormánya szolidaritása a pénzügyminiszterrel.

Királyi udvartól a börtönig.

Amikor még Windischgraetz herceg IV. Károly tanácsadója volt. — A herceg mint a volt monarchia utolsó uralkodójának bizalmasa.

(Bécs, január 14.) Egy öreg bécsi publicista, aki — saját bevalása szerint is — az utolsó tíz esztendőben Windischgraetz Lajos herceg bizalmasai közé tartozott és aki egyébként most is a legnagyobb rokonszenvvel és melegséggel ír a hercegről, akinek büntetettéért a rossz környezetet okolja, igen érdekes és eddig ismeretlen epizódokat közöl Windischgraetz Lajos herceg politikai működéséből.

Amint ismertetes, Windischgraetz Lajos herceg, a magyar szabadságharc legázójának unokája, a háború elején szenzációs beszédben kelt sikra a magyar függetlenségi törekvésekért a főrendiházban. A fiatal herceg beszéde óriási feltűnést keltett Bécsben és a trónörökös, Károly Ferenc József főherceg magához akarta kéretni Windischgraetz Lajos herceget. A találkozásnak az orosz hadszíntéren kellett volna megtörténnie. Tudomást szerzett azonban a trónörökös szándékáról I. Ferenc József és az uralkodó táviratilag megtiltotta a trónörökösnek az összejövetelt.

Mikor IV. Károly trónra lépett, Windischgraetz csakhamar úgy az uralkodó, mint Zita királyné bizalmasa lett. Ő volt az egyetlen, aki úgy Károlynak, mint Zitának őszintén megmond-

hatta véleményét mindentől. Egy ízben Zita királyné a laxenburgi kastély parkjában sétált a herceggel. Az uralkodóné és a miniszter az orosz cár detronizálásáról beszélgettek. Zita császárné a következő kérdéssel fordult hirtelen a hercegre:

— Gondolja, hogy ilyesmi nálunk is lehetséges?

— Nem vagyok jó — válaszolta a herceg — azonban a mai időkben minden lehetséges, még Felsőte detronizálása is.

Windischgraetz különösen a csehektől féltette a monarchia sorát. Egy ízben beszélgetett a most ismertett visszaemlékezés írójával és a következőket mondta:

— Már régen fel kellett volna alkasztani a cseh árulókat. Én már több ízben tanácsoltam ezt a császárnak, azonban hiába, nem akar reám hallgatni. Pedig a csehek végre is tönkretesznek bennünket.

Az elmondott esetekből a visszaemlékezés írója azt a következtetést vonja le, hogy a herceg korántsem az a felületes ember, akinek mostanában feltűntetik, hanem a legkomolyabb férfiak közé tartozik. A cikk bécsi politikai körökben nagy feltűnést keltett.

**Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.**

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRO HIRDETÉSEK.

Levelezés.

„IGAZI FELESÉG” jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 384

FESS, független uriaszony keresi oly gavallér uriember ismeretségét, kivel a téli estéket, színház, mozi és otthon átszórakozhatná. „Engem szeress” jeligére levelet az Aradi Közlöny kiadójába kér. 378

FÜGGETLEN fiatal asszony uriember ismeretségét keresi, ki 5000 lejt kölcsönözne. Levelet „Metenként háromszor” jeligére az Aradi Közlöny kiadójában, a laphoz jelölve. 380

Alkalmazás.

ÜZLETVEZETŐT és SEGÉDET keres a Str. Muresului (Maros-uccai) szövetkezet. Több évi gyakorlattal rendelkező agilis, ügyes jó munkaerők adják be ajánlataikat f. hó 25-ig az alanti címre. A szövetkezet üzletképességében prima rózsaburgonya olcsón kapható. Prisztavók Pál, Arad, Str. Mocioni (Orczy-u.) 21. szám. 320

MANIKÜRÖZŐNÖK felvétetnek. Selejan Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-ucca.) 319

BANCA ROMANEASCA aradi fiókja angajal perfekt román, német, francia levelezőt, esetleg csak román és francia nyelvtudással. 315

KOMOLY képviselőket keres Regátba Bucuresi cég. Aradon lévén, személyesen tárgyalok. Cim Feinstein, Fehér kereszt szálloda Arad. 385

JÓLPÓZÓ minden és perfekt szobaleány felvétetik. Herbstein Mór fűszerüzlet, Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 49. 383

UJSÁGKIHOZÓ asszonyok felvétetnek. Cim Magyar Ujság kiadóhivatala Arad. 358

UTAZÓI állást keresek, román, német, magyar nyelvismerettel. Megkereséseket „Agilis” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 370

IRODAI női alkalmazott szerény igény-nyel állást kaphat Gloria Ablakredőny szövőipar Arad, Str. Unirei 8. 368

ARAD, Bul. General Dragalina Nr. 4. alatt házmester felvétetik, ki az irodai takarítást is ellátni köteles. 307

GYAKORNOKOT felvesz Oravetz és Holländer-cég Arad. 373

ROMÁNUL is beszélő ügyes kiszolgáló kisasszony felvétetik. Husserl dohány-térszében Arad. 377

RAJZOLÓ tanuló felvétetik 4 középiskolát végzett fiu, Virág Kálmán építész, Arad, Bul. Carol 7. 374

FŐZNI tudó minden és jó bizonyítvánnyal felvétetik. Arad, Str. Closca 7., földszint balra. 10311

BANKHÁZHOZ felvétetik kereskedelmi érettségivel rendelkező íróiásu gyakornok. Ajánlatokat „Bankgyakornok” jeligére Rudolf Mosse hirdetőbe Arad. 10311

Vétel és eladás.

ÜZLETI KÖNYVEK, DOSSIEK, levélrendezők, nyomtatványok és minden irodai cikk KERPELNÉL Arad. 98

PEREGUL-MIC (Kisperegi) Hangyaszővetkezet jókarban levő használt gyáskocsit keres megvételre. Ajánlatokat kérjük Hangya-raktár Arad leadni. 386

BUTORLAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Beák Ferenc-u.) 3. és Strada Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5828

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

FRANK- ÉS ZSAKET ÖLTÖNYÖK, FÉRFI RUHÁK ÉS KABÁTOK, női és férfi bundák, ebédlő és futószőnyeg, perzsafutó és összekötő szőnyegek, asztalneműek, kézimunkák, képek, komplett uri szoba, háló- ebédlőszalon berendezések, részgy. részmosdó, részlámpa, álló villanylámpák, antik óra, antik szekrény, Smith Premier írógép, álló íróasztal, írószekrény, diktáfon, gyermekágy, szabóműhely- és üzletberendezés, paplan, tisztartások, előszobafal, fotalek stb. eladó. Arad, Str. Consistorialul 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

KELETI perzsaszőnyeg összeállítás eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 387

MAGYAR ÉS NÉMET teljes folyóiratok makulatura árban kiadásra Krausz Paulinnál Arad. 382

CONSOLTUKÖR elutazás miatt olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 364

ANTIK BUTOROKAT, porcelánokat, üvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butordarabokat, perzsa- és gyári szőnyegek, fehérneműket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorialul 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MEGBIZÁSBÓL olcsón eladó egy Piana, Arad, Salon Artistique. 310

JOMBART LAJOS Fiscuti gazdaságában 4 érb. Berkschiri kan eladó 10 hónapos, u. p. Vasútállomás Fibis. 333

ZONGORA kintő karban rövid kereszt-huros „Stelzhamer” eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 376

FOKHAGYMA, új mázsa, nagyfejtű lezállított árban eladó Klein Vilmos kerteszetében Satu-Mare. 362

Lakás.

BUTOROZOTT szoba házaspárnak kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 369

LAKÁS 4 szoba, fürdőszoba, előszoba és cselédszobával, újonnan épült házban kiadó. Félvilágosítás Virág Kálmán építőmesternél Arad, Bul. Carol I. 5-7. 375

Kollós Vacuum Cleaner

ARAD, Str. Barjiu 39. (Forral- és Rákóczi-u. sarok). :: Telefon 5-13 porszívás, parkettsurolás és fényszívás electromos gépekkel. :: Teljes lakástakarítások vállalása.

FÜSZER-VASÚZLET, trafikál, vidéki, jól berendezett, családi okokból öt évre kiadó esetleg eladó. Cim Kerpel könyvkereskedésében. 16769

KERESÜNK 1.000.000 lei tőkét évek óta fenálló, jól bevezetett nagyforgalmu ipari gyárvállalathoz. — Értesítéseket „Iparvállalat” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 360

EGY üzlethelyiség lakással kiadó február 1-től. Arad, Piața Luther 3. 372

Árnyéklakás.

EGY modern, új magánház, géplakatos műhellyel vagy műhely nélkül jutányosan eladó. Auer János Ujarad, Calea Banatului 164. 282

Nem kerül 4 leje az Aradi Közlöny! egyes érmi csak 2 lejt 60 banba, 10 előfizet!

Ingatlanokra bankkölcsönöket azonnal folyósítatnak. Herzog Sándor.

Arad, Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 17.